

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA I
GMINY BIERUTÓW na rok 2012.**

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.) jest podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Realizacja zadań gminy jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z uwagi na częste połączenie problemów alkoholowych z zażywaniem środków psychoaktywnych, niniejszy „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów na rok 2012” został rozszerzony o dodatkowe zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a także elementy z zakresu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ogólne założenia „Gminnego Programu[...]” przedstawiają się następująco:

- wspieranie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia,
- wspieranie rozwoju nowoczesnych programów profilaktycznych,
- wspieranie programów realizowanych przez instytucje i podmioty pozarządowe zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- wdrażanie metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji wobec nadużywających alkohol.

W działaniach profilaktycznych należy zwrócić szczególną uwagę na młodzież używającą alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Programy terapii dla młodzieży nie mogą opierać się na tych samych założeniach, co programy terapii dla osób dorosłych, tym bardziej, że większość pijących alkohol czy biorących narkotyki młodych ludzi nie jest uzależniona.

Młodzież wymaga innego podejścia, uwzględnienia w profilaktyce faktu używania różnych substancji psychoaktywnych, specyfiki wieku rozwojowego, konstruktywnego zagospodarowania wolnego czasu, uczestnictwa w grupach rówieśniczych.

Rozwiązywanie problemów społecznych zarówno wśród dorosłych, jak i młodzieży oraz podejmowanie działań zapobiegających ich występowaniu, jest jednym z najważniejszych zadań każdej gminy. Uznając życie obywateli za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, organy gminy są obowiązane podejmować działania zmierzające do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Głównym celem przedstawionego programu jest ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Szczególnie istotna wydaje się również problematyka przemocy oraz używania innych substancji psychoaktywnych.

II. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Realizacja przedstawionego „Gminnego Programu[...]” będzie finansowana z wpływów uzyskanych za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, których przewidziana wysokość na realizację programu w 2012 roku wynosi 152.649 zł.
2. Gmina może udzielać dotacji celowej organizacjom pozarządowym lub też zawierać umowy mające charakter zakupu usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych, w celu realizacji zadań wynikających z programu. Dotacja będzie przyznawana na podstawie otwartego konkursu ofert.
3. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi nadrzędnym celem w społeczności gminnej jest zmniejszenie liczby osób uzależnionych i nadużywających alkoholu. Poprzez podejmowane działania należy uświadomić mieszkańcom skutki jakie niesie za sobą uzależnienie. Celem priorytetowym będzie obniżenie progu inicjacji alkoholowej oraz zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej.

III. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE

W Bierutowie od wielu lat realizuje się działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Prowadzone są one przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej GKRPA), Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie, szkoły podstawowe, gimnazjum i szkołę ponadgimnazjalną oraz uprawnione organizacje pozarządowe. GKRPA przeprowadza rozmowy interwencyjno – motywujące z osobami nadużywającymi alkohol. Rok 2011 pokazał, iż występuje tendencja wzrostowa osób nadużywających alkohol. W 2010 r. do GKRPA zostało zgłoszonych 24 osób natomiast w 2011 r. 31 osób. W przypadku nadużywania narkotyków skalę problemu na poziomie lokalnym można ocenić tylko na podstawie danych ogólnokrajowych. W powiecie oleśnickim oraz w gminie brak jest specjalistycznej placówki zajmującej się tym zagadnieniem co utrudnia ocenę skali tego zjawiska.

Biorąc pod uwagę utrzymujący się poziom wykroczeń i przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu i dużą liczbę rodzin dotkniętych alkoholizmem, organy gminy są zobowiązane do podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem działalności na rzecz dzieci i młodzieży.

IV. ZADANIA PROBLEMOWE I SPOSÓB ICH REALIZACJI.

ZADANIE 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii, a także zagrożonych uzależnieniem.

Sposób realizacji:

- 1) współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych w placówce odwykowej;
- 2) informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych;
- 3) pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja, wspieranie psychiczne, porady prawne, praca socjalna);

- 4) wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie zgromadzonej dokumentacji wywiadów środowiskowych, danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Prokuratury.

Podmioty realizujące:

1. Urząd Miejski w Bierutowie,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej M-GOPS),
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Policja.

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych, mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia dobrowolnego;
- 2) kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 3) organizowanie systemu pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom osób uzależnionych od alkoholu;
- 4) stała współpraca z Policją, M-GOPS, szkołami, służbą zdrowia w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie.

Podmioty odpowiedzialne za realizację:

1. Urząd Miejski w Bierutowie,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
4. Komisariat Policji,
5. Szkoły Podstawowe, Gimnazjum oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Sposób działania:

- 1) prowadzenie na terenie szkół podstawowych, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych i o charakterze rozrywkowym, sportowym dla dzieci i młodzieży;
- 3) zorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form „wspólnej zabawy” celem propagowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- 4) udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach, konferencjach i seminariach;
- 5) dofinansowanie szkoleń członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

- 6) dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli i pedagogów szkół z zakresu rozpoznawania wśród dzieci i młodzieży stanu po spożyciu środków odurzających;
- 7) organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców;
- 8) nawiązywanie współpracy z policją w celu zwiększenia na terenie Miasta i Gminy Bierutów liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości.

Podmioty odpowiedzialne za realizację:

1. Urząd Miejski w Bierutowie,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury,
4. Dyrektorzy Szkół z terenu Gminy,
5. Policja.

ZADANIE 4

Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Sposób realizacji:

- 1) wspieranie materialne i organizacyjne podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej i narkomanii;
- 2) wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych, propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową i narkomanii;
- 3) wsparcie finansowe świetlic środowiskowych – zakup sprzętu do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych i alternatywnego spędzania czasu wolnego.

Podmioty odpowiedzialne za realizację:

1. Urząd Miejski w Bierutowie,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Organizacje pozarządowe zajmujące się profilaktyką alkoholową.

ZADANIE 5

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji:

- 1) lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, lub niepełnoletnim, jak również na kredyt i pod zastaw;
- 3) występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podmiot odpowiedzialny za realizację:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagradzani są ze środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów.
2. Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagradza się za udział w posiedzeniu komisji.
3. Wynagrodzenie za każdy udział w posiedzeniu komisji wynosi :
 - 1) dla przewodniczącego komisji 15% najniższego wynagrodzenia
 - 2) dla członków komisji 10 % najniższego wynagrodzenia.
4. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności podpisanej przez przewodniczącego lub sekretarza komisji.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Bierutowie
mgr inż. Urszula Kociotek